

KS Folkevaldprogram

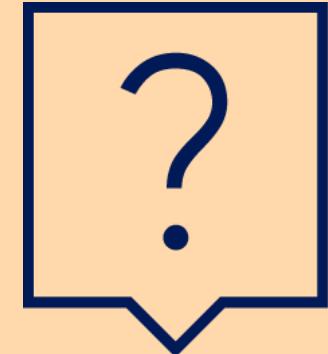
27

Voss herad, 22.mai 2024

23 —

Gjertrud Sanderød

Kort bli kjent runde

1. Navn
2. Parti
3. Si en ting om deg selv som vil overraske forsamlingen

Dagens plan

1. Politisk kultur og samarbeid
2. Korleis har den politiske kulturen og samarbeidet starta i denne perioden?
3. Korleis skal me ha det resten av perioden?
4. Spørjetid

23 – 27

Pausar undervegs. Lunsj kl. 11.30

1

Politisk kultur og samarbeid

Kva kjenneteiknar eit godt lokaldemokrati?

Spesielt viktig

- Intern kultur prega av tillit og åpenhet
- Tydelege ansvarslinjer og god rolleavklaring
- Delegeringsreglementet
- Innbyggjardeltaking
- Informasjon

Ikkje eintydig

- Politisk styringsmodell
- Delegering til administrasjon
- Målstyring
- Interkommunalt samarbeid
- Møteleiing
- Korleis ein involverer innbyggjarane

Foto: Bjarte Skår

Alle kommunar har sin særeigne politiske kultur, som ofte har vorte til over tid, både medvite og umedvite.

Men det viktigaste er at dykk som folkevalde kan påverka denne kulturen og definera spelereglar for denne perioden.

En god politisk kultur

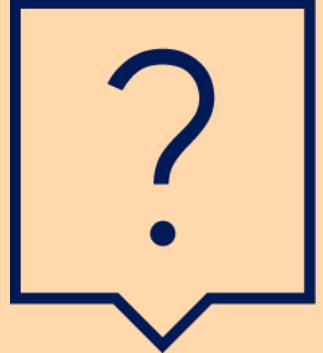
- ... er avgjerande for eit godt samspel med administrasjonen
- ... har noko å seia for omdømmet til kommunen
- ... gir auka politisk handlingsrom
- ... bidreg til eit godt lokaldemokrati

Hvilke faktorer kan påvirke kulturen?

Formelle rammer	Uformelle rammer	Fysiske rammer
Møtetidspunkter (dag, kveld osv)	Før møtet: Hilse på hverandre?	Møtelokalet
Hvordan er sakslista satt opp?	Kommer vi tidsnok?	Plassering i rommet
Debattklima	I pausene: Snakke sammen?	Ventilasjon og lys
Vedtaksmøter eller politiske verksted?	I pausene: Servering?	Universell utforming

Heradsstyremøte «over norm»

**Kva gjer vi når vi har det gøy i
lokalpolitikken og i møter i
heradsstyret?**

Kom med eksempler, stort og smått!

Kva er kjenneteikna på eit heradstyremøte «over norm»?

- Gode debatter
- Ta vare på ombudsrollen
- En god takhøyde, ingen blir kjeftet på eller ledd av
- Spørre hvis du er usikker
- Diskusjon til å bli klok av
- At mange forskjellige tar ordet
- Engasjere bredden i heradstyret
- Humor, men ikke standout
- Politiske diskusjoner kan også skje utenfor heradsstyresalen
- Samles til uformelle sosiale settinger
- Lande tverrpolitiske vedtak
- Tverrpolitiske initiativ i forkant av møtene
- Stille kritiske spørsmål og avdekker
- Løfte problemstillinger som ikke har vært på dagsorden
- Åpne og romslige diskusjoner
- Ikke snakker til avisa, men snakker til hverandre
- Avisa refererer riktig
- Ulikhetene kommer frem i debatten
- Ved å vise ulikhet finner vi også ut hvor vi er enige
- Vise konkret hva man er enige om
- Tydelige svar på spørsmål

Kva skaper trivsel og motivasjon?

- God og sakleg debatt
- Godt samarbeidsklima
- Lett å setja dagsorden
- Innflytelse
- Får utnytta handlingsrommet
- Ikkje for tidkrevjande

23 ~ 27

Foto: KS

Hva påvirker folkevalgtes motivasjon?

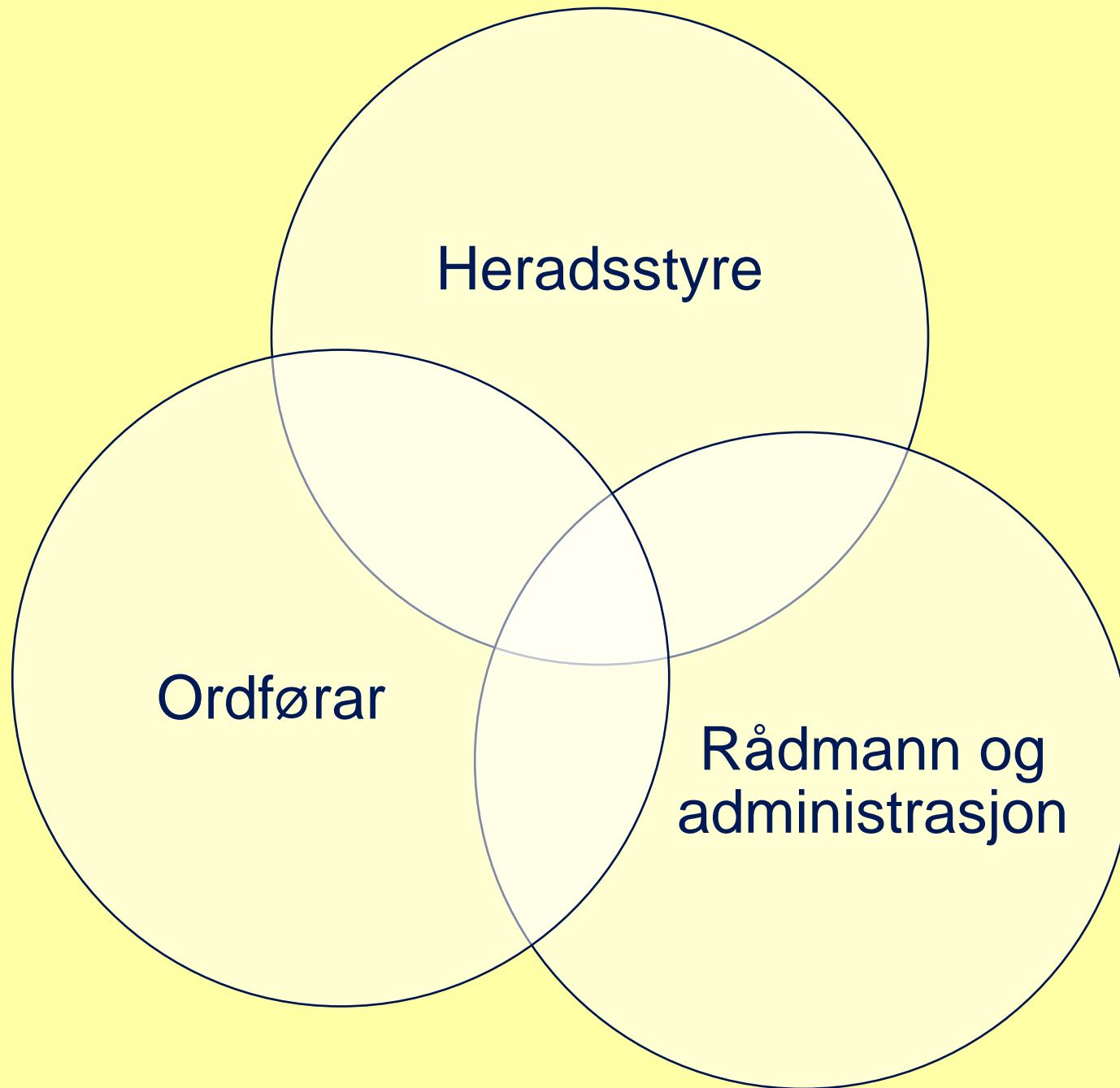
- Handlingsrom
- Innflytelse
- Arbeidsvilkår
- Hatytringer, trusler og plagsomme henvendelser

Kilde: Telemarksforskning rapport nr. 636
Lokaldemokrati og lokalpolitikeres arbeidsvilkår

23 → 27

Foto: KS

Heradsstyret fungerer best når...

- Me viser respekt for kvarandre
- Me held oss til saka
- Me har god humor
- Me unngår å «ta» representanten
- Me rosar kvarandre og administrasjonen
- Alle kan ta ordet
- Me samarbeider over partigrensene, og kan kompromisse i viktige saker
- Me tenker overordna og langsiktig

Ordføraren skal vera ekstra merksam på...

- Å vera ordførar for heile heradsstyret
- Å syta for ryddig møteleiing
- Å sikra ryddige avstemmingar
- Å gi informasjon til alle

Rådmann og administrasjonen skal vera ekstra merksame på...

- Å vera godt førebudd
- Å syta for at sakene er godt opplyst
- Å plassera større saker i eit årshjul som er kjend for alle
- Å gi tydelig informasjon til heradsstyret
- Å gi tydelig og god informasjon til innbyggjarane

Politisk kultur og samarbeid

Ei evaluering av perioden så langt:
**Kva gjer me bra, og kva skal me
slutta med?**

Skriv ned minst tre punkter.

Den som har kortast hår leier gruppa
Den som har lengst hår presenterer i
fellesskap.

Send til gss@ks.no

Politisk kultur og samarbeid

Kva gjer me bra?

- Må har både moglegheiter og potensiale
- Kjem mange innspel til saker
- Snakker sammen på tvers av parti, både i pauser og utenfor heradsstyresalen
- Bedre på å inkludere positiv feedback på talerstolen
- Nullstille oss mellom saker og møter

Kva skal me slutta med?

- Småpirk (setja strek tidligare)
- Ta person. Må ha fokus på sak, gå etter ballen, ikkje spelaren, men det er lov med litt triksing
- Flisespikkeri
- Stråmannsargumentasjon
- Ikke tolke hverandre i verste mening
- Ikkje ta irritasjonsmoment i saker til avis
- Slutte å mistenkeliggjøre hverandre og administrasjonen.
- Personangrep på folkevalgte, administrasjonen og andre
- Være oppmerksom på eget kroppsspråk og tonefall
-

Kva må me justere for å bli betre?

- Informasjonsflyten
- Ta betre vare på framlegg og ideer, og jobba dei gode i fellesskap. Ikkje vera for raske til å forkasta framlegg.
- Me treng kompetansen til alle i heradsstyret. Det er flott om fleire går på talarstolen
- Engasjere hele heradsstyret, så flere tør å ta ordet, både i og utenfor heradsstyresalen
- Ha arbeidsmøte mellom folkevalgte og administrasjonen i tråd med kommuneloven
- Avrunde heradsstyret med en evaluering
- Tilbakemeldinger: bli flinkere å gi tilbakemeldinger til hverandre, men trenger ikke å være fra talerstolen

23

27

Takk for i dag!

